

slutte og anbefale det høje Ting at stemme imod det Ændringsforslag, som Mindretallet har stillet.

N. Frederiksen: I Anledning af den Diskussion, der er ført om Ændringsforslag Nr. 3 til § 6, vil jeg gerne gøre følgende Bemærkning. Det forekommer mig, at det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen) ikke har Ret i den Betragtning, at der er en Væsensforskel mellem det Ændringsforslag, der nu er stillet, og det, som han som sit Partis Ordfører mente var det bedste. Forholdet er netop dette, at efter dette Ændringsforslag er det ogsaa muligt, at Rigsdagen hvert Aar faar Haand i Hanke med, hvor store Udlaan der skal gives til de enkelte Jordbrugere. Det er netop det bestemmende paa dette Omraade, hvordan Byggeforholdene er hvert Aar ud i Fremtiden. Hvis Byggeforholdene bliver rimelige og billige, vil Laanenes Størrelse rette sig derefter, og jeg har da forstaaet det ærede Medlem saaledes, at det ogsaa var det Princip, han gerne vilde have gennemført, at man skulde for hvert Aars Laantagere bestemme, hvor stor en Procent i Nedsættelse man vil give Laantagerne; og da det er det samme Grundlag, det bygges op paa, er Princippet paa dette Omraade ganske ens. Den Forskel, der er mellem de to Fremgangsmaader, er da den, at Forslaget, som det nu foreligger, siger, at selv om Byggeforholdene er meget vanskelige og det er meget dyrt at opføre Bygninger paa disse Jordbrug, maa vi bøje os derfor og give de $\frac{9}{10}$ af det, det nu koster at opføre en Bygning paa Jordlodden efter de Beregninger, man kan gøre angaaende Priserne i Forhold til 1914.

Spørgsmaalet bliver da: Skal man bruge den Fremgangsmaade, at man siger: Nu giver vi ikke $\frac{9}{10}$ af det, det koster at opføre en Bygning paa Jordlodden, men, som det ærede Medlem antydede, et noget højere Beløb, og saa nedskriver vi straks det Byggelaan med 30 pCt. og umuliggør derved, at man nogen Sinde kan faa Anledning til at mindske den Gave, man giver til den enkelte, eller skal man bruge den i Ændringsforslaget foreslaaede Fremgangsmaade at fikserer Summen, men lade Forrentningssummens Højde være afhængig af Forholdene og gaa ud fra den Regel, at man ikke vil kræve mere i Forrentning end det, man maatte forrente i 1914 under normale Byggeforhold? Jeg kan ikke indse, at det er nogen farligere Holdning end den, som

det ærede Medlem foreslaar, udover det, at man vil prøve at give mindre og derigennem utilstrækkelige Laan til dem, der for Øjeblikket skal starte. Jeg tror nemlig, at enten maa man sætte den fikse Sum saa langt ned, at Statens Risiko derved formindskes og Omkostningerne ved Lovens Gennemførelse derved forringes, eller ogsaa skal man ind paa det Princip, der ligger til Grund for den Betragtning, at vedkommende Laantager skal have det tilstrækkelige Beløb, og saa maa Staten løbe Risikoen. Men baade i det ene og i det andet Tilfælde forekommer det mig, at Rigsdagen maa være klar paa, at man har Haand i Hanke med, hvilke Midler der skal stilles til Raadighed til Udlaan. Jeg vil derfor advare imod, at man ser altfor pessimistisk paa dette Forhold. Igennem den Form, Forslaget nu har, har man i Virkeligheden Haand i Hanke med, hvilke Midler man stiller til Raadighed, hvilket Maksimumsbeløb man vil bestemme, paa Grundlag af de Oplysninger, man indhenter angaaende Forholdene.

Hvad angaar Spørgsmaalet, om man skal vedtage Bestemmelsen i den ene eller i den anden Form, vil jeg sige, at her drejer det sig kun om en eneste Ting, nemlig dette: om man vil sige til de Laantagere, der faar Laan efter denne Lov, at Rigsdagen forbeholder sig Ret til om 10 Aar at forlange en noget større Rente end den, der nu bestemmes, hvis Forholdene berettiger til det, altsaa hvis, som det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) siger, de nuværende unormale Byggepriser bliver normale eller muligvis endogsaa bliver højere. Det er derom, Spørgsmaalet drejer sig, og jeg kan ikke se rettere, end at Paragraffen skal forstaas saaledes, at vi kan forøge den Sum, at det ved Revisionen om 10 Aar skal kunne bestemmes ved Forhandling mellem Finansudvalgene og Landbrugsministeren, at der skal kunne forlanges en noget højere Rente, idet denne Rentefod, $4\frac{1}{2}$ pCt., vel end ikke en Gang er den normale Rentefod i Øjeblikket. Dette medfører, at de Laantagere, som man her prøver paa at træffe Bestemmelser om ved denne Lovgivning, maa være klare over, at hvis den Begunstigelse, de faar i Øjeblikket, er forholdsvis endnu større om 10 Aar, saa vil Forrentningssummen kunne blive sat op. Selv om det ikke drejer sig om meget, vil dette dog kunne hjælpe noget i Retning af at forringe den Forret, de har faaet af Staten. Denne Begunstigelse kan de dog kun faa, saa længe de selv bruger vedkom-